

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 49

van **WOUTER VANBESIEN**

datum: 9 november 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) - Nieuwe modeltekst voor investeringsakkoorden

De Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) bereikte begin maart 2018 een politiek akkoord over het voorstel tot modernisering van het model van de bilaterale investeringsverdragen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) enerzijds, en derde landen anderzijds. Dit voorstel kwam tot stand na gesprekken tussen de vertegenwoordigers van de federale regering, de Gewesten en het Groothertogdom Luxemburg, en moest nog technisch verder ingevuld worden in onderhandelingen met het Groothertogdom. Deze technische onderhandelingen zijn nu al enige maanden afgerond.

Volgens het voortgangsrapport dat op 27 april jongstleden aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd voorgelegd, hield het modelakkoord dat begin maart op de ICBB werd goedgekeurd in dat "het systeem voor de geschillenbeslechting tussen investeerders en staten (Investor-State Dispute Settlement, ISDS) een overgangsmaatregel wordt" die vervangen zal worden "nadat een multilateraal investeringshof is opgericht". Dit betekende dus dat in de modeltekst ISDS voorlopig het uitgangspunt zou blijven.

Volgens recentere uitspraken van de Luxemburgse regering was het centrale doel van de nieuwe modeltekst echter juist "om de oude ISDS-standaard te vervangen". De Luxemburgers stellen dat het "systeem voor geschillenbeslechting dat nu in de modelovereenkomst is opgenomen, vergelijkbaar is met het Investment Court System (ICS) dat is opgenomen in CETA".

Het voortgangsrapport van 27 april bevatte aangaande de nieuwe modeltekst daarnaast onder andere ook volgende passages:

- de modeltekst "voert een consultatiemechanisme in waarbij voor het eerst een betrokkenheid van de civiele maatschappij in de opvolging van de uitvoering van bilaterale investeringsakkoorden mogelijk wordt";
- de modeltekst "verankert het principe waarbij staten en investeerders voor het beslechten van hun investeringsgeschillen kunnen kiezen tussen nationale jurisdicties enerzijds en internationale arbitrage anderzijds ("fork in the road"-principe)";

- de modeltekst "versterkt de clausules inzake duurzame ontwikkeling, en met name op het vlak van respect voor mensenrechten, arbeidsnormen, maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven evenals klimaat- en milieudoelstellingen. Deze clausules schenken verder ook specifieke aandacht aan het regelgevingsrecht van de staten. Deze wijzigingen weerspiegelen de inzet van ons land in het kader van CETA".

Federaal minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders heeft reeds aangegeven dat hij openstaat voor een discussie over de modeltekst in de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

1. Klopt het dat de onderhandelingen over de modeltekst reeds enkele maanden volledig zijn afgerond?
2. Plant de minister de onderhandelde modeltekst aan het Vlaams Parlement over te maken voor een parlementaire discussie?
3. Bevat het modelakkoord ISDS met een zogenaamde 'sunset'-clausule, dan wel een systeem dat vergelijkbaar is met het Investment Court System (ICS) zoals we dat kennen van CETA?
4. Wordt er in het modelakkoord een voorziening getroffen om de clausules inzake duurzame ontwikkeling afdwingbaar te maken, of is hun statuut net als in CETA "bindend, maar niet afdwingbaar"?
5. Houdt het "fork-in-the-road"-principe zoals voorzien in het modelakkoord in dat de keuze tussen nationale jurisdicties enerzijds en internationale arbitrage anderzijds definitief is? Of kan er door staten of investeerders bijvoorbeeld voor geopteerd worden het nationale pad stop te zetten en over te schakelen naar internationale arbitrage wanneer de uitkomst van nationale rechtspraak voor hen niet voordelig uitvalt of niet voordelig dreigt uit te vallen?
6. Wat is de concrete invulling van het consultatiemechanisme voor de civiele maatschappij, en op welke aspecten van de bilaterale investeringsakkoorden zou dit consultatiemechanisme van toepassing zijn?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 49 van 9 november 2018

van **WOUTER VANBESIEN**

1. Dat klopt inderdaad.
2. Dat is inderdaad een mogelijkheid zodra de modeltekst ook goedgekeurd is door de nieuwe Luxemburgse Regering
3. Het modelakkoord bevat beiden.
4. Het is een "bindend" verdrag en dus "afdwingbaar" voor internationale hoven en rechtbanken.
5. *Fork-in-the-road* betekent dat je moet kiezen. Je mag ook kiezen vroegtijdig een nationale procedure te stoppen - voordat een definitieve uitspraak valt - en over te schakelen naar internationale arbitrage. Je moet echter wel effectief de keuze maken voor deze vroegtijdige stopzetting. Zo niet, is het te laat en geldt de definitieve uitspraak van de ene dan wel andere keuze finaal.
6. Het maatschappelijk middenveld zal betrokken worden in de delen die betrekking hebben op de promotie van duurzame ontwikkeling.